

11.10.2022

11/10/2022
DN30049071

MKa

Saaja: Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan työ- ja elinkeinojaosto**Asia:** HE 154/2022 vp Hallituksen esitys valtion talousarvioksi vuodelle 2023.

Business Finland kiittää lausuntopyynnöstä ja esittää seuraavia päähuomioita asiaan:

- **Yritysten kilpailukyvyyn ja viennin edistäminen ovat erityisen tärkeitä lähiaikoina, jotta yrityksillemme turvataan parhaat mahdolliset lähtökohdat menestykseen poikkeuksellisissa geopoliittisissa olosuhteissa.** Maailmantaloudessa on havaittavissa kasvun ja elpymisen merkkejä, mutta lähitulevaisuudessa on edelleen lukuisia avoimia kysymyksiä.
- Tulemme jatkossakin kohtaamaan äkillisiä ja yllättäviä vastoinkäymisiä, ja siksi on välttämätöntä **pitkäjänteisesti kehittää Suomen rakenteellista kilpailukykyä ja globaalisti tunnistettua innovaatiokyvykkyyttä.** Kilpailukykytekijät, jotka tukevat Suomen jatkuvaa uudistumista ja uusiin mahdollisuuksiin tarttumista, parantavat myös kykyämme sopeutua ulkoisiin shokkeihin ja toipua niistä sekä vakauttaa viennin edistämistä.
- **Globaalin kilpailun kiristyessä Suomen tulee panostaa vahvasti kilpailukyvyyn parantamiseen sekä kansainvälisen kasvun ja vienninedistämisen palveluihin.** Ekologisesti ja sosiaalisesti kestävä talouskasvu, korkea työllisyys, vahva valtiontalous ja häiriötilanteista toipumista nopeuttava talouden muutosjoustavuus edellyttävät, että Suomi asemoituu pysyvästi yhdeksi osaamis- ja innovaatioinvestointien johtavista maista maailmassa.
- **Suomen kaltaisen pienen ja vientivetoisen avotalouden näkökulmasta olemme tärkeällä talouskehityksen vedenjakajalla.** Viennin toipuminen koronan aiheuttamasta notkahduksesta on osin tapahtunut jo vuoden 2021 aikana. Samanaikaisesti vuodelle 2022 on syntynyt huomattavia epävarmuuksia mm. Ukrainan sodan johdosta. Epävarmuus lähimarkkinoilla nostaa esille mm. kaukomarkkinoiden tarjoamat viennin mahdollisuudet. Business Finlandin asiakkaista **64 %** sanoo, että vienninedistämispalveluilla tulee olemaan suuri tai jonkin verran **myönteinen pitkäaikaisvaikutus** yrityksen vientiin kaukaisille markkinoille. Asiakkaat arvioivat, että 10 prosenttia heidän viennistään kaukaisille markkinoille oli seurausta Business Finlandin kanssa tehdystä yhteistyöstä v 2019. Tämä vastaa noin **800 miljoonan euron vuosittaista vaikutusta Suomen vientiin noin 20 miljoonan panostuksella ko. vuonna.** Asiantuntija- ja rahoituspalvelujen kysyntä on nyt erittäin vilkasta kaikilla Business Finlandin toiminta-alueilla, ja esimerkiksi vienninedistämispalveluiden käyttö on ollut yli 50 prosenttia korkeampi kuin ennen koronaa.
- **Business Finlandin resurssit ovat supistumassa merkittävästi vuonna 2023.** Kuluva vuoden tilanteeseen verrattuna Business Finlandin asiakkaille kanavoitua rahoitus on laskemassa 129,391 milj. euroa ensi vuonna. Tästä leikkauksesta t&k -rahoitukseen kohdistuu 43,8 milj. euroa. Business Finlandin oman toiminnan rahoituksen osalta leikkaus verrattuna vuoteen 2022 on 5,644 milj. euroa vuonna 2023. Näin merkittävä leikkaus heikentää Business Finlandin kykyä palvella suomalaisia yrityksiä juuri nyt, kun tarvitaan erityisen paljon kannusteita sekä neuvonta- ja sparrauspalveluita T&K-rahoitushakemusten aktivointiin ja arviointiin sekä T&K-toiminnan tulosten onnistuneen hyödyntämisen varmistamiseen sekä innovaatioiden kaupallistamiseen ja vientiin.

Lisätietoja:

Mirja Kaarlela
Puh: 050-5577 643
E-mail: mirja.kaarlela@businessfinland.fi

Business Finland

11.10.2022

11/10/2022
DN30049071

MKa

Julkisella T&K-rahoituksella on keskeinen rooli hallituksen talouden kasvun ja kestävyys tien kartalla sekä suomalaisten yritysten vientipotentiaalilla

Innovaatiot ovat tutkitusti tärkein kestävä kasvun lähde. Talouskasvu perustuu entistä enemmän uusien innovaatioiden aikaansaantiin sekä niiden mahdollistamaan rakenteiden, toimintatapojen ja liiketoimintojen uudistumiseen. Talouskasvu on nopeinta maissa, jotka sijoittavat tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoimintaan ja uusien ideoiden kehittämiseen.

Esimerkiksi Aalto-yliopiston professorin Matti Pohjolan mukaan talous kasvaa ideoista eli tuotteista ja tuotantotavoista, koulutuksesta sekä kiinteästä pääomasta eli koneista, laitteista ja rakenteista. Suomessa vuoden 1860 jälkeen talouskasvusta kaksi kolmasosaa on syntynyt ideoista eli kokonaistuottavuudesta ja yksi kolmasosa koulutuksesta. Kiinteän pääoman osuus on ollut vähäinen. Jotta Suomen talous pysyy kestävällä pohjalla, on ensiarvoisen tärkeää luoda hyvä ympäristö tutkimus- ja kehitystoiminnalle (T&K) ja panostaa riittävästi julkista rahaa T&K-toiminnan tukemiseen.

Pitkän aikavälin talouskasvu Suomessa turvataan panostamalla kasvukilpailukykyyn. Tämä tarkoittaa elinkeinoelämän kykyä kasvaa kestävästi ja tuottaa yhä korkeampi elintaso tuottavuuden parantamisen kautta. Julkinen T&K-rahoitus jakaa riskiä esimerkiksi uusien teknologioiden kehittämisessä ja käyttöönotossa. Lisäksi julkinen rahoitus on katsottu erityisen perustelluksi, koska yritykset eivät muuten panosta riittävästi T&K-toimintaan. Näistä syistä julkinen T&K-rahoitus vaikuttaa yritysten kyvykkyyksiin ja parantaa näin yritysten kasvukilpailukykyä. Vain kilpailukykyisillä yrityksillä on mahdollisuudet kasvaa ja kansainvälistyä kilpailemalla globaaleilla vientimarkkinoilla.

Globaalin kilpailun koventuessa Suomen tulee edistää toimia, joilla löytää kontakteja ja markkinamahdollisuuksia maailmalta sekä fokusoidusti aktivoida suomalaistarjoamaa

Suomalaisilta vientiyrityksiltä kysyttäessä mitkä ovat heidän haasteet nousevat kolme asiaa lähes aina kärkeen: ne tarvitsevat markkinatietoa, kontakteja ja rahoitusta. Markkinatietoon kuuluu niin maassa olevat markkinamahdollisuudet kuin paikallinen liiketoimintakulttuuri. Business Finland painottaa juuri nyt toiminnassaan palveluja, joilla vientiyrityksiä autetaan nopeasti tunnistamaan ja hyödyntämään kansainvälisten asiakkaiden keskuudessa avautuvia markkinamahdollisuuksia. Business Finlandin viennin asiantuntijat 40 toimipisteessä maailmalla laativat ja ylläpitävät maakohtaisia suunnitelmia viennin vauhdittamiseksi korona-epidemian helpottaessa ja uudessa geopolittisessä tilanteessa navigoitaessa.

Business Finland on osa Team Finland verkostoa, ja yhdessä vauhditamme vientiä ja yritysten kansainvälistä kasvua. Team Finland palveluista esimerkkinä voidaan mainita Market Opportunities ja Team Finland -vierailut, joita koordinoidaan Team Finland tasolla. Ainutlaatuisten kansainvälisten ja kotimaisten verkostojensa ansiosta Business Finland voi kohdentaa tiedon avautuvista markkinamahdollisuuksista suoraan tiedosta hyötyville yrityksille Suomessa. Nykyisessä tilanteessa on erityisen tärkeää turvata yrityksille palvelukokonaisuus, joka tarjoaa sujuvan reitin suoraan maakunnista maailmalle. Maailmalla on tärkeää palkata henkilöitä, joilla on erinomaiset verkostot ja toimialaosaaminen kohdemaassa.

Business Finlandin kansainvälisestä verkostossa työskentelevistä asiantuntijoista 85 prosenttia on paikalta palkattuja ja noin 65 prosenttia ei-suomalaisia. Verkostojen avulla suomalaiset yritykset ovat voineet saada arvokkaita kontakteja Business Finlandin asiantuntijoilta maailmalla. Vuonna 2020 kontaktien määrä liki triplaantui verrattuna

11.10.2022

11/10/2022
DN30049071

MKa

aiempaan vuoteen nousten yli 4600 välitettyyn kontaktiin. Sama trendi on jatkunut myös v 2021 ja kuluvana vuonna. Kontaktit ovat yleensä potentiaalisia loppuasiakkaita, luotettavia konsultteja tai partnerikandidaatteja.

Viennin tilannekuva rakentaa tulevaisuutta kohti uusia markkinoita

Viennin toipuminen koronan aiheuttamasta notkahduksesta on tapahtunut jo vuoden 2021 aikana. Toipumisessa eri toimialojen suhteen on suurta vaihtelua. Suurimpia kasvavia ovat perinteiset vahvuutemme eli televiestintä-, tietotekniikka-, ja tietopalvelut; metallien jalostus; sahatavaran ja puu- ja korkkituotteiden valmistus. Suurimmat laskijat ovat odotetusti matkailu ja myös kuljetus. Vuodelle 2022 on syntynyt huomattavia epävarmuuksia Ukrainan sodan johdosta

PK- ja Startup-yritysten viennin kasvu on jatkanut voimakkaana viime vuodet, ja koronatilanteella on vain vähäisiä vaikutuksia näiden yritysten vientiin. Vientiä harjoittavia pk-yrityksiä on n 29.000 ja niiden vienti oli v 2021 n 14 mrd € (muutos v 2017 oli +42%). Voidaan todeta, että toimialojen välillä suuria eroja toipumisessa koronan vaikutuksista.

Business Finlandin vahvuus vienninedistämispalveluissa on sen vahva kontaktipinta suomalaisiin yrityksiin. Mukana on niin start-up, pk- kuin suuryrityksiä. Vienninedistämisen tulee olla asiakkaiden tarpeita vastaavaa ja palveluiden kohdentaminen niin kohdemaiden kuin tarjoaman osalta asiakkaiden toiveisiin suunnattua. Erityisesti uudessa geopolittisessä maailman tilanteessa esim. kaukomarkkinat voivat avata suomalaisille yrityksille uusia mahdollisuuksia.

Vienninedistämisen tulokset ja vaikutukset

- Business Finlandin asiakkaista **64 %** sanoo, että vienninedistämispalveluilla tulee olemaan suuri tai jonkin verran **myönteinen pitkäaikaisvaikutus** yrityksen vientiin kaukaisille markkinoille.
- Asiakkaat arvioivat, että 10 prosenttia heidän viennistään kaukaisille markkinoille oli seurausta Business Finlandin kanssa tehdystä yhteistyöstä v 2019. Tämä vastaa noin **800 miljoonan euron vuosittaista vaikutusta Suomen vientiin noin 20 miljoonan panostuksella ko. vuonna.**

"10 prosenttia asiakkaiden viennistä kaukaisille markkinoille oli seurausta Business Finlandin kanssa tehdystä yhteistyöstä"

BUSINESS FINLAND
IMPACT STUDY OF ECONOMIC GROWTH
Global Networks and Fast Growth Companies
Final Report

Uusia vienninedistämispalveluita tarvitaan kovenevassa kilpailussa

Vuoden 2021 määrärahakohdentamisen kansainvälisen kasvun- ja vienninedistämisen palveluihin johdosta Business Finland on voinut palkata 10 uutta asiantuntijaa kansainväliseen verkostoonsa, ja vuoden 2022 aikana lisäys on 22 uutta asiantuntijaa viennin- ja investointien edistämiseen. Lisäksi Business Finland on panostanut veturiyritys- ja integraattori-malleihin, kuten miljardiluokan liiketoimintamahdollisuuksiin keskittyvään International Business Innovations -malliin. Siinä Business Finland on ajurin paikalla edistämässä niin kysyntää kuin rahoitusta maailmanmuutoksessa syntyviin

11.10.2022

11/10/2022
DN30049071

MKa

markkinamahdollisuuksiin yhdistämällä vaikuttajia, kansainvälisiä projektirahoittajia ja suomen veturiyrityksiä. Projektit toteutetaan Team Finland yhteistyössä niin Finnveran kuin Ulkoministeriön lähetystöjen kanssa. Uutena panostuksena voidaan myös mainita mm. Export Booster -toiminta, jossa suomalaisia kyvykkäitä yrityksiä autetaan tarttumaan olemassa oleviin liiketoimintamahdollisuuksiin valikoiduilla kohdemarkkinoilla.

Covid-19 epidemian aikana muodostuneiden matkustusrajoitusten vuoksi Business Finland siirtyi neuvonnassaan virtuaaliseen toimintamalliin ja on sen jälkeen järjestänyt sähköisesti asiakas- ja verkostoitumistilaisuuksia maailmalla sekä lähes virtuaaleja Team-Finland vierailuja. Matkustusrajoitusten hellittäessä hybridinen toimintamalli on vahvistumassa, ja edistää mm. ensikontaktien luomista ja keskinäisen luottamuksen syntymistä, jotka täysin virtuaalisessa toimintamallissa ovat haasteellisia. Business Finlandin kansainvälinen verkosto voi auttaa molemmissa toimintamalleissa.

Business Finland tukee kestävien ratkaisujen kehittämistä ja auttaa suomalaisia yrityksiä vastaamaan globaaliin kysyntään

Business Finlandin toimet edesauttavat hiilineutraaliuuden saavuttamista vuonna 2035. Business Finlandin tavoitteena on lisätä kestävyyttä taloudellisen kasvun ja kilpailukyvyn edellytyksenä pitkällä aikavälillä. Tämä on erityisen merkityksellistä, kun otetaan huomioon tarve talouskasvun irtikytkemiselle lisääntyvästä resurssien käytöstä. Kestävä kehitys tarjoaa myös merkittäviä markkinapotentiaalia asiakkaillemme ja koko Suomen taloudelle: ihmiskunnan suurten haasteiden ratkaiseminen tarjoaa elinkelpoisia ja merkittäviä liiketoimintamahdollisuuksia ja kansainvälisiä vientimahdollisuuksia.

Business Finlandin pitkäjänteiset panostukset auttavat säilyttämään korkean riskin ja pitkän aikajänteen tulevaisuusteemat T&K-agendalla. Vaikutuksia vahvistaa erityinen tuki uudistumisen veturiyrityksille, joiden kautta päästöjen vähentyminen leviää arvoverkostossa. Eritoten vähähiilisyyden kohdalla julkista panostusta tarvitaan vaikuttamaan markkinoiden muokkaantumiseen ja systeemimuutoksen vaatimien yhteistyörakenteiden kehittymiseen.

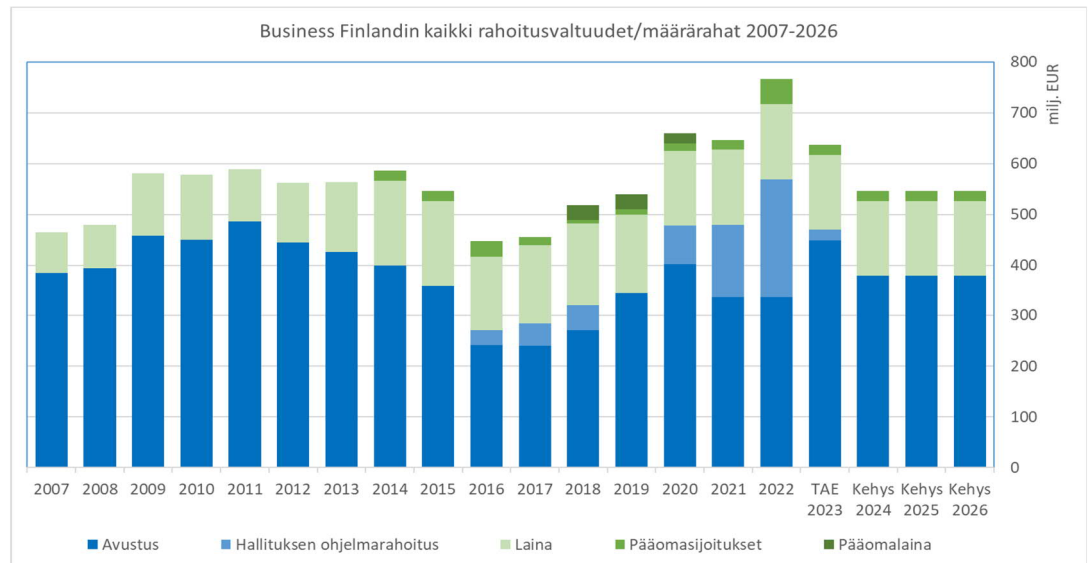
Business Finlandin resurssit ovat supistumassa budjettivuonna 2023

Business Finlandin kautta kohdennetaan rahoitusta useilta eri momenteilta. Yksinomaan Business Finlandin käyttöön osoitettujen momenttien lisäksi tärkeän rahoituslähteen muodostaa erityisesti Suomen kestävä kasvun ohjelmasta (RRF-rahoitus) Business Finlandin kautta kohdennettava rahoitus. Asiakkaiden kannalta rahoituksen saatavuuden määrittelee eri momenteilta Business Finlandin päätöksillä kohdennettavan rahoituksen kokonaismäärä. Kuluva vuoden tilanteeseen verrattuna **Business Finlandin asiakkaille kanavoituva rahoitus on laskemassa 129,391 milj. euroa** ensi vuonna. Luku ei välttämättä ole vielä lopullinen, sillä RRF-varojen osalta Business Finlandin kautta kanavoituva rahoitus saattaa vielä muuttua. Business Finlandin rahoitusvaltuuksien kehitys valtion talousarvioissa kokonaisuutena on esitetty kuvassa 2.

11.10.2022

11/10/2022
DN30049071

MKa

Kuva 2: Business Finlandin (ex. Tekes) asiakkaille kanavoituva valtion rahoitus 2007-2026. Lähde: Valtion talousarviot 2007-2022, TAE 2023, JTS 2023-2026.

Business Finlandin resurssien leikkaus kohdistuu myös t&k-rahoitukseen

Osa Business Finlandin resurssien leikkauksesta kohdistuu muihin menoihin kuin t&k -rahoitukseen. Erityisesti Suomen kestävän kasvun ohjelmassa käytetty määräaikaista RRF-rahoitusta on kohdentunut muihinkin kuin t&k -rahoitukseksi tilastoituviin kohteisiin. Tällaisia kohteita ovat olleet esimerkiksi kiertotalouden investointituet. Leikkaukset kohdistuvat kuitenkin myös t&k -rahoitukseen, joka on talousarvioesityksen mukaan ensi vuonna 43,8 milj. euroa tämän vuoden tasoa pienempi.

Kuva 3: Business Finlandin (ex. Tekes) asiakkaille kanavoituva valtion t&k-rahoitus 2011-2023. Lähde: Tilastokeskus (2011-2021), Business Finland 2022-2023.

11.10.2022

11/10/2022
DN30049071

MKa

Talousarvioesityksen linjaukset Business Finlandin rahoitusvaltuuksien laskusuunnasta ovat erittäin huolestuttavia, eivätkä ne tue hallitusohjelman tavoitetta T&K-toiminnan bkt-osuuden nostamisesta neljään prosenttiin. Leikkaukset yritysrajoitusten tapahtuvasta T&K-toiminnasta tuottavat kokoaan suuremman loven talouskasvuun.

Business Finlandin T&K-rahoitukseen liittyvien keskimääräisten tulosodotusten perusteella noin **43,8 milj. euron leikkaus rahoitukseen johtaa siihen, että rahoittamatta jäävät hankkeet, joilla tavoiteltaisiin yli 1,2 mrd. euron vientivetoista liiketoimintaa ja noin 3 350 korkean arvonlisän työpaikan syntymistä tai turvaamista.**

Business Finlandin asiantuntijapalveluja joudutaan karsimaan ja tehostamaan, mikä vaikeuttaa yritysten T&K-toiminnan kasvun aktivoimista

Business Finlandin oman toiminnan rahoituksen osalta leikkaus (RRF-rahoitus huomioon ottaen) kuluvaan vuoteen verrattuna on 5,644 milj. euroa vuonna 2023. **Leikkaukset toimintamenoihin aiheuttavat Business Finlandin kotimaiseen palvelutuotantoon erittäin merkittävän tehostamis- ja karsimistarpeen.** Näin merkittävä leikkaus vaarantaa Business Finlandin kyvyn palvella suomalaisia yrityksiä sekä kilpailla ulkomaisista investoinneista, osaajista ja matkailijoista juuri nyt, kun näitä **palveluja tarvittaisiin erityisen kipeästi koronakriisistä ja vientimarkkinoiden muutoksista toipumiseen ja kestäväan kasvuun.**

Menestyäkseen Suomen on huolehdittava kokonaisvaltaisesti yrittäjyyttä, vientiä ja riskinottoa suosivasta yritysten toimintaympäristöstä

Kilpailukykyyn kasvattamisessa ja vienninedistämisessä Business Finlandin proaktiiviset toimenpiteet vastaavat tähän tarpeeseen ja geopolitiikan muutos korostaa **proaktiivisia viennin toimenpiteitä.** Lyhyellä aikavälillä korostuvat liiketoiminta- ja myyntimahdollisuuksien tunnistaminen; esim. markkinamahdollisuuksien etsintä ja niihin aktivointi kv-palveluilla. Pitkällä aikavälillä strategiset valinnat ja resurssien suuntaaminen; esim. ekosysteemit, niiden kansainvälinen kaupallistaminen ja ohjelmien fokusmaat.

Business Finland luo maailmaa muuttavia menestystarinoita. Business Finland tuottaa kestävää hyvinvointia suomalaiselle yhteiskunnalle.

Business Finland tukee kasvuhakuisia ja kansainvälisille markkinoille suuntaavia yrityksiä. Rahoitamme ja neuvomme innovaatioiden tekemisessä, autamme löytämään oikeat markkinat ja verkostot sekä tuemme kansainvälistymistä ensimmäisistä vientiponnisteluista aina globaaliin laajentumiseen.

Business Finland hankkii jatkuvasti kansainvälisiä yrityksiä kasvattamaan toimintojaan Suomessa. Houkuttelemme myös huippuosaajia sekä matkailijoita nauttimaan pohjoismaisesta elämäntavasta, puhtaasta luonnosta ja kiinnostavista mahdollisuuksista.

Organisaatiossamme työskentelee 760 asiantuntijaa 40 toimipisteessä maailmalla ja 16 toimipaikassa Suomessa. Business Finland on osa Team Finland -verkostoa.